

Wordt elken Zaterdag uitgegeven. De prijs is f 1,50 voor zes maanden binnen de Stad, en franco door het geheele Rijk f 1,75.

ZUTPHEN, 30. DECEMBER 1854.

De *Nederlander* heeft het leading artikel van de *Zutphensche Courant* van den 2. December, met een repliek vereend en onze meening gevraagd omtrent eenige punten. De beleefdheid vordert dat wij haar beantwoorden.

Wij vervullen dien pligt met des te meer genoegen, eensdeels omdat wij te doen hebben met eene redactie, die zelfs in de scherpste schermscherming de toon der betamelijkheid nooit uit het oog verliest, anderdeels omdat het onderwerp in eenig verband staat met ons laatste leading artikel.

Overgaande alzoo tot hetgeen wij ons voorgenomen hebben, vragen wij in de eerste plaats, wat is er van de klacht, waarvan zelfs de *Nederlander* niet vreemd schijnt te zijn, dat er niets gebeurd is, van hetgeen beloofd is door het Ministerie, met betrekking tot de herziening der organieke wetten.

Wij zijn, wanneer wij de geschiedenis van vorige Ministerien raadplegen, inderdaad niet verwend geworden, om met spoed wetsvoorstellen te ontvangen, die beloofd, of wat meer zegt, gebieden door de Grondwet voorgeschreven waren. Indien nu het tegenwoordig Ministerie, na verloop van 18 maanden, reeds op een goed volbragten arbeid mag terug zien, dan past het op een goed volbragten arbeid mag terug zien, dan past het kwalijk te zeggen, gij hebt niet alles gedaan, wat gij beloofd hebt?

En wat is er nu van die klacht?

Het Ministerie heeft het eerst het oog gevestigd op dat gedeelte van zijn arbeid, die de meeste voorziening vorderde. De wet op de kerkgenootschappen, de armenwet, de wet op het beleid der regering in Ned. Indië, de wet op het onderwijs, zijn zoo vele wetten, die onder het vorig kabinet gedeeltelijk ter zijde gelegd waren, gedeeltelijk mislukking hadden onderzonden, maar die noodwendig moesten ter hand genomen worden, wilde men het voorschrift der Grondwet niet geheel ijdel maken; want ook dat was een gedeelte der beloften, uitgesproken in het programma. Voeg daarbij de wijzigingen die de strafwet en de regterlijke organisatie heeft ondergaan, en andere wetsvoorstellen van minder aanbelang, dan zal de klacht wel onbillijk geacht worden, dat het Ministerie niets heeft daargesteld.

Men zal het ons gereedelijk moeten toegeven, dat het wijs was van het bewind, om het eerst op die wetten die nog in het leven geroepen moesten worden, de aandacht gevestigd te houden; want gewoon als men is aan ministeriele veranderingen, zouden hij eventuele afleiding van een of meer leden van het kabinet, al die wetten, waarvoor de Grondwet zelve een termijn heeft voorgeschreven (nu reeds lang verstreken, maar juist daarom te dringender) nooit tot stand hebben kunnen komen, indien ieder Ministerie het eerst letten wilde op dat gedeelte van zijn programma, waar het verschil van zienswijze gekarakteriseerd wordt.

Maar ook uit een ander oogpunt heeft het Ministerie wijs en voorzigtig gehandeld, door niet dadelijk af te breken wat een voorgaand bestuur heeft opgehouwd. De organieke wetten hebben gebreken, die niet ontkend kunnen worden. In het programma wordt slechts een bijzonder gebrek in de oeconomie der wetten aangegeven, maar behalve dat gebrek, wijst de dagelijksche ondervinding op leemten en gebreken, die misschien het vorig bestuur zelf, indien het nog aan het roer van zaken was, zoude verholpen hebben.

En wat doet nu het Ministerie? Het wil den tijd hebben, om met bedaard overleg, zonder overijling zich de lessen der ervaring ten nutte te maken; zoo doende zal het in staat zijn om een geheel te leveren, waarvan alle deelen met elkander in overeenstemming zijn. Het Ministerie heeft den weg gewezen dien het bewandelen wil; al wat als gebrek door de ondervinding geleerd wordt, zal worden veranderd of gewijzigd; hierdoor verrijkt het eene geheele omwerking, die niet dan met groot tijdverlies kan gepaard gaan, terwijl het werk wellicht aan andere gebreken en leemten zoude onderhevig zijn.

Maar heeft het Ministerie, bij de herinnering aan zijne beloften, dezelve ontkend? of zijnen onwil getoond? Geenzins! Het heeft slechts tijd gevraagd, om zonder overhaasting te werk te gaan. Is er dan reden om te zeggen, gij zijt ontrouw geworden aan uw programma?

Men heeft gezegd, die handelwijze is wijs, maar was dan het programma wijs?

Het programma werd uitgesproken, om het verschil van zienswijze te openbaren; dat verschil van zienswijze bestond ook in de oeconomie van kies-, gemeente-, en provinciale-wet. Door op het verschil te wijzen en eene herziening der organieke wetten te beloven, hebben de kiesbevoegden hun vertrouwen geleverd aan het Ministerie en is het ondersteund geworden door de natie. Dat programma was wijs; en het is ongeacht, om te zeggen om dat gij wijs handelt met nog te wachten tot dat gij al de donaties hebt, die ge behoeft om een herziening van uwe organieke wetten te geraken, daarom is uw programma onwies. — Die sluitrede is ons te hoog, en wij twijfelen niet of de spreker die haar uitsprak, zal bij eenig nadenken inzien dat ze onzin bevatte.

Eene andere klacht van de *Nederlander* betreft de homogeniteit die er bestaat tusschen dit en het vorig Ministerie.

De *Zutphensche Courant*, zegt ze, had behooren te bewijzen, dat het Ministerie aldus getrouw bleef aan zijne beloften, en dat het, onder de leus eener tegenovergestelde rigting, niet zels in het geen het openlijk mispreekt zoo homogeen is aan het vorig kabinet, dat het verschil zelfs door een microscopisch oog niet gezien wordt.

Wij hebben in het artikel, waartegen de aanval van de *Nederlander* gericht is, reeds het betoog trachten te leveren, dat het Ministerie aldus getrouw bleef aan zijne beloften, en dat het, onder de leus eener tegenovergestelde rigting, niet zels in het geen het openlijk mispreekt zoo homogeen is aan het vorig kabinet, dat het verschil zelfs door een microscopisch oog niet gezien wordt.

rigting, maar de kiezers tracht diets te maken, dat er eigenlijk geen verschil tusschen de beide Ministerien is. Wij kunnen niet meenen, dat de *Nederlander* en hare begaafde redactie zich door het geschreeuw der partij heeft laten verschalken. Of zoude er geen verschil zijn van rigting, in de behartiging onzer aangelegenheden in het buitenland? Geen verschil van rigting, ten opzichte van het binnenlandsch bestuur? Geen verschil van rigting, met betrekking tot den invloed op de verkiezingen? Zoude er geen verschil van rigting zigtbaar zijn in de armenwet? Draagt de wet op de kerkgenootschappen niet het kenmerk van verschil van zienswijze? Is in de uitlegging der Grondwet en hare toepassing, niet een verschil kenbaar? Hebben de discussies over de begroting niet vaak het onderscheid getoond, tusschen dit en het vorig Ministerie? Voorwaar, dat verschil is zoo gering niet, dat het aan het oog ontsnappen zoude, zelfs van hen die zich minder met de staatszaken bezig houden!

Maar wij herhalen: hetgeen wij in het bewuste leading artikel gezegd hebben, indien er zoo veel overeenstemming bestaat, dat zelfs aan het met den microscoop gewapend oog, het kleinste verschil niet zigtbaar is, van waar dan die strijd? Van waar zoo veel hartstocht in de discussien?

Het spreekt intusschen van zelf, dat er bij al het verschil dat aanwezig is, toch eenige aanrakingspunten zijn. Indien die aanrakingspunten niet bestonden, dan had men regt om te spreken van eene tegenovergestelde rigting, ja zelfs van reactie. Beide partijen hebben denzelfden grondslag, vooruitgang in de materiele en intellectuele belangen der natie. Daarom noemen wij de staatkunde van het Ministerie eene gewijzigde; daarom kan er geen sprake zijn eener tegenovergestelde rigting, evenmin als er van homogeniteit kwestie is. En wij aarzelen niet te herhalen, hetgeen wij reeds zoo lang, hetgeen wij altijd beweerd hebben, dat deze staatkunde, het meest welgeval is aan het grootste gedeelte der natie. Van daar dan ook de strijd, dien het radicalisme met zoo veel verwoedheid voert tegen den staat van zaken; van daar de pogingen om het Ministerie in de oogen der natie, als niets beduidend ten toon te stellen en het als het ware uit te kleeden.

„Vooral zouden wij gaarne, zegt de *Nederlander*, van de *Zutphensche Courant* vernemen, of ze bij het onderzoek naar de gedragslijn en de houding van het Ministerie in hetgeen de *Christelijk-historische* rigting boven al ter harte gaat, geenerlei belang stelt?”

„Maar dan gelieve zij te toonen, waarin h. v. wat het regt der gezindheden en de vrijheid van bijzonder, of de inrigting van openbaar schoolwezen betreft, het onderscheid tusschen de twee Ministerien bestaat?”

Volgens de *Nederlander* alzoo is er met betrekking tot deze aangelegenheden, veel af te dingen van den lof van gematigden vooruitgang van het Ministerie, en zoude het zelfs, het verwijt van reactie niet kunnen ontgaan.

Het is bekend, welke vrijheid de *Christelijk-historische* partij in de boven genoemde instellingen zoude verlangen.

Eene meer vrijgevege wets-uitlegging, door het vorig bewind aangenomen, ten opzichte van de oprigting van bijzondere scholen, heeft eene zekere toenadering gebragt, tusschen de elkander anders vijandige partijen.

Wij beslissen nu niet wie in dat, zich op zuiver juridiek terrein bewegend, vraagstuk gelijk heeft gehad, zij die overal bijzondere scholen wilden toelaten, of zij die meenden dat de geest der wet van 1806 daartegen streed.

Maar eene andere vraag is het, hoe moet het beslist worden in *sure constituendo*? en dan aarzelen wij niet ons te scharen aan de zijde van het Ministerie. Wij achten de zienswijze van de *Nederlander*, het zij met bescheidenheid gezegd, ten eene male verkeerd. Onze zienswijze is bekend, en wij verwijzen de *Nederlander* naar onze vorige artikelen, die daar over handelen.

Vergissen wij ons niet dan staat de *Nederlander* eene zekere transactie voor. Voor de ondersteuning bij de begroting, zoude de wet op het onderwijs ingetrokken moeten worden, en zij gewijzigd worden, naar de inzichten der *Christelijk-historische* partij.

Elke transactie met de overtuiging, is ten hoogste laakbaar, vooral zoodra zij strijdt met het algemeen belang.

In eene Staat, waarin geene staatsgodsdienst erkend wordt, is de gemengde school het noodzakelijk gevolg van die niet erkenning. Eene tegenovergestelde leer zoude eene inconsequentie zijn.

Wat de *Christelijk-historische* partij liever die inconsequentie zag plaats vinden is zeer natuurlijk.

Maar eene vraag: Heeft het Ministerie het belang der partij geheel uit het oog verloren? Is de gelegenheid niet open gesteld om overal waar slechts het plaatselijk belang zulks toelaat, scholen te hebben? Gaat het Ministerie zelfs niet te ver in die rigting, als het de oprigting van afzonderlijke openbare scholen voordraagt?

Eene andere vraag: Kon men uit de opvatting van het vorig bewind met betrekking tot de vrijheid om bijzondere scholen op te rigten, met zekerheid opmaken, welke geest de wet op het onderwijs zoude hebben?

Wij hebben onze overtuiging meer dan eenmaal geuit, dat men zoowel bij de oprigting van bijzondere scholen, als bij andere aangelegenheden, waarin de *Christelijk-historische* partij belang stelt, zooveel mogelijk de hinderpalen wegnemen moet. Maar daarmede willen wij de wenschelijkheid niet betoogen, dat hare zienswijze regel worde. Met betrekking tot het lager onderwijs zeggen wij: gemengde scholen als regel, de bijzondere scholen als uitzondering, maar ook uitzondering in den ruimsten zin.

Het is wel mogelijk dat het Ministerie bij de *Christelijk-historische* partij, niet den lof wegdraagt van gematigden vooruitgang. Maar zal zij er bij winnen, als het valt?

Binnenlandsche Berigten.

's Hage. In de zitting der Eerste Kamer van eergisteren zijn de beraadslagingen over de Staatsbegroting voor 1855 geopend. Nadat verscheidene sprekers het woord hadden gevoerd, zijn de algemeene beraadslagingen gesloten, en zijn de beide eerste hoofdstukken eenstemmig aangenomen.

Arnhem 27 Dec. Het water is sterk wassende; al het buitendijks gelegen weiland en het Velpsche broek zijn overstroomd. De uitgestrekte watervlakte in het laatste wordt thans in twee deelen gescheiden door den spoorwegdam.

Nijmegen, 22 Dec. Onze geachte stadgenoot Mr. M. J. de Maas, lid der Tweede Kamer, overleed heden in den ouderdom van 62 jaren.

Het *Weekblad van het Regt* zegt; dat in het vonnis der arrondissements rechtbank te Haarlem, in zake van Jhr. M. Salvador en S. Fongers niet zal worden berust.

— Onder de bladen in ons Rijk, neemt het *Zondagsblad* eene geheel eigenaardige plaats in. Het heeft schier voor elken stand in de Maatschappij iets, 't zij in ernstige, 't zij in vrolijke trant. Van daar, dat het getal zijner abonnees steeds groeide en het den uitgever tot een genoeglijken pligt werd, om het formaat, hoe groot ook, nog grooter te maken en daardoor den inhoud nog meer verscheidenheid bij te zetten. Zoo zal, naar wij vernemen, de volgende jaargang, onder meer, ook ter lezing geven: wenken en raadgevingen tot verbetering van ons onderwijs — mededeelingen over tuinbouw, op ondervinding gegrond — eene rubriek voor huismoeders — een beknopt verslag van de verschillende zienswijze onzer bladen over gewichtige aangelegenheden, enz. enz.

Wij twijfelen niet, of de abonnees van het *Zondagsblad* zullen, indien de redactie de rubrieken die het nu reeds bevat en die waarmede het nog zal worden vermeerderd, met zorg en zaakkennis blijft behandelen, steeds in getal vermeerderen.

Buitenlandsche Berigten.

RUSLAND—TURKIJE.

Te Weenen heeft men berigten uit Sebastopol van 14 Dec. Prins Menschikoff was ongesteld en door den generaal Osten-Sacken opgevolgd. — Men zegt dat Omer-Pacha van zijn commando ontzet is. — Volgens te Konstantinopel ontvangen berigten uit de Krim, had op den 12. een uitval plaats gehad, waarbij de Russen 700 man hadden verloren. — De van het Donau-leger afkomstige Turken zullen tegen Perekop ageren. — Door de geallieerden was eene versterking van 8000 man gezonden.

Londen. Door het gouvernement is een contract gesloten met fabrieken te Luik, Birmingham en Londen, tot de levering van 50,000 Minco-buizen en karabijnen, waarvan er 3000 per week moet worden afgeleverd.

Parijs, 26 December. De keizer heeft heden de zitting van den Senaat en het Wetgevend Lichaam voor 1855 geopend, met eene Troonrede wier inhoud hoofdzakelijk op het volgende nederkomt:

In den aanhef herinnert de keizer dat sedert de jongste zitting der Wetgevende Magt groote feiten volbragt zijn, en wijst hij op de zegevierende wapenen der geallieerden in de Zwarte en de Oostzee. Bijzonder doet hij uitkomen dat twee groote veldslagen de banieren der strijders hebben verheerlijkt. Het verbond van Frankrijk met Engeland heeft aanleiding gegeven tot het afleggen eener eervolle en schitterende getuigenis: het britsche Parlement namelijk heeft zijnen dank betuigd aan het fransche leger en de fransche vloot.

Vervolgens zegt de keizer, dat een groot rijk, door zijnen jeugdigen gebieder verjongd en met nieuwe kracht toegerust, met een ridderlijk gevoel zich verzet tegen, en zich vrij maakt van den invloed van eene mogendheid, die sedert veertig jaren de onafhankelijkheid van Europa bedreigt.

Met den keizer van Oostenrijk is een verbond gesloten, thans nog van verdedigingen aard, doch dat misschien spoedig ook een aanvallend verbond zal worden; weldra wellicht zal Oostenrijk zijne zaak met die van Frankrijk en Engeland vereenigen. Hoe langer de oorlog duurt, hoe meer het aantal der bondgenooten zal vermeerderen, hoe nauwer de reeds gelegde banden van verbonding zullen worden toegehaaid. Reeds nu hebben de gemeenschappelijk behaalde overwinningen het bondgenootschap der twee westerse mogendheden op hechte en duurzame grondslagen gevestigd.

Met bijzonderen nadruk deed Napoleon III uitkomen dat het verbond van Frankrijk met Engeland niet ten doel heeft de bevordering van een voorbijgaand staatkundig belang, maar dat het als eene opmerkelijke en hoogst schatbare staatkundige omstandigheid moet worden aangemerkt, dat twee magtige naties zich vereenigd hebben, gemeenschappelijk strevende naar de zege eener zaak, waarbij de belangen der europesche beschaving en der europesche vrijheid betrokken zijn.

De keizer noodigt de twee groote staatsligchamen, den Senaat en het Wetgevend Lichaam, uit, om in naam van Frankrijk, aan het britsche Parlement dank te zeggen voor het van dat Lichaam ontvangen blijk van warme, belangstellende vriendschap, voor de betuiging namelijk van Groot-Britannië erkentelijkheid aan de fransche land- en zeemagt, en ook van hunnen kant het britsche leger en zijn waardig opperhoofd te danken voor zijne krachtige medewerking.

De keizer drukt de hoop uit, dat hij het volgende jaar in de gelegenheid moge zijn gesteld, dezelfde dankbetuiging tot Oostenrijk en geheel Duitschland te kunnen rigten.

In den verderen loop der rede gewaagt het hoofd van den

staat van het lijden dat het leger in de Levant heeft moeten verduren, en dat het met onverschrokken moed is te boven gekomen. Die dapperen werden bezocht door eene verschrikkelijke epidemie, waardoor velen hunner ten grave werden gesleept; zware branden vernielden veel van hetgeen hun tot de volbrenging hunner gewichtige taak noodig was; hevige stormen teisterden de vloeten; groote ontberingen werden ondervonden; daarbij stonden zij en staan zij nog voor eene vesting die onophoudelijk van leefloft wordt voorzien, en door eene geduchte artillerie verdedigd wordt, die de belegeraars te land en ter zee bestookt; twee vijandelijke legers, veel aanzienlijker in gestrekte dan die der geallieerden, staan tegen hen over; — en niettegenstaande dit alles bleven die dapperen onversaagd; niets kon hunnen moed, niets kon hunne gestadig vermindere, ieder hunner volbrengt op edele wijze zijnen plicht.

De oorlog, zegt de keizer verder, heeft reeds groote offers geëischt; en er bestaat dringende noodzakelijkheid dien met kracht voor te zetten. Daartoe rekent de keizer op de medewerking der wetgevendende magt.

— De regering zal magtiging vragen om eene nieuwe nationale leening aan te gaan.

— Hoewel het niet kan worden ontkend dat de troonrede van Keizer Napoleon oorlogszuchtig is, zoo heeft men daarin echter met genoegen opgemerkt de zinsnede waarin wordt gezegd: *„in het volgende jaar, indien de vrede nog niet herteld is, hoop ik gelijke dankbetuigingen aan Oostenrijk en Duitschland te zullen kunnen rigten.”* — In de troonrede waarmede Koningin Victoria het Engelsche Parlement opende, ontbrak zelfs het woord *vrede*.

De troonrede heeft een ongunstigen invloed ter beurze uitgeoefend, en wel door de officiële daarin voorkomende aankondiging eener nieuwe leening.

Winter in de Zwarte Zee.

Dat het in de Zwarte Zee koud kan worden, leert ons de geschiedenis.

Tacitus schrijft, dat het jaar van Rome 577, dat is 177 vóór Christus geboorte, het geheele Romeinsche leger onder Corbulo naar de zijde van Armeniën bleef gelegerd, vele soldaten met bevrozen ledematen en verscheiden schildwachten dood gevonden werden, en onder hen er een, die takkebossen aandragede, de vingers, aan het hout vastgevrozen, van de armen en handen loslieten en verninkten.

66 jaar vóór Chr. geb. versloeg een der generaals van Mithridates aan den ingang der Azofzee de ruiters der Barbaren op het ijs, juist ter zelfder plaatse, alwaar zij in dien zomer in een zeeslag overwonnen waren.

400 jaar na Chr. geb. bevroor de geheele Zwarte zee.

462 trok de veldoverste Theodorus met zijn leger over de toegevrozen Donau.

717 was de koude te Konstantinopel en in Thraciën zoo hevig, dat de meeste paarden en kameelen van het leger der Saracenen omkwamen.

763 bevroren de Zwarte Zee en de Dardanellen geheel en op sommige plaatsen had men tot vijftig voeten hoog sneeuw.

Of dan prins Albert ook gelijk heeft zijne soldaten ieder een paletot van zeshondenvel te zenden.

Mentschikoff. — Orloff. — Nesselrode.

Wij ontleenen aan een geschrift van den bekenden Russischen emigrant Iwan Golowin, onlangs onder den titel van *The Nations of Russia and Turkey and their Destiny* uitgegeven, de volgende karakteristiek van drie der voornaamste Russische Staatsmannen, den prins Mentschikoff, den graaf Orloff en Nesselrode.

„De tegenwoordige minister van marine,” zegt hij van den eersten hunner, „is de steunstoek van keizer Nicolaas, en bekend om zijne geestige gezegden en waaghalzerij. Eene Fransche kunstrijder, die door hare behendigheid de bewondering van geheel Petersburg tot zich trok, werd in het paleis van den grooten vorst Michael geïntroduceerd, waar het haar gelukte een stug paard te temmen, dat anders den besten ruiter uit den zadel ligte. „Gekheid!” riep Mentschikoff, „dat kan ik ook!” sprong, zijne jare vergetende, op het onstuimig dier, werd er afgeworpen, en brak beide voeten, hetgeen hem geruimen tijd aan het ziekbed kluisterde. De verovering van Anapa bevestigde zijn krijgsmansroem. Bij Varna rolde hem een matte kanonskogel over den voet, terwijl hij bezig was een snuifje te nemen. Hij bezit talent, maar onbetwistbaar nog meer eervucht. Dikwerf ziet men hem te Petersburg in zijn zeemansuniform, met zijne grijze haren, bleek gelaat en een ontzaglijken militair knevel, rondrijden. — Van graaf Orloff verhaalt de schrijver, dat hij een der grootste en sterkste mannen in Rusland, en uit dien hoofde de lieveling des keizers is. Hij was het, die in 1829 het verdrag van Adrianopel sloot. Ten jare 1831 werd hij naar Starai Russia gezonden, om een opstand in de militaire kolonien te dempen. Bij deze gelegenheid doodde hij een jong soldaat, die uit het gelid trad, om hem de redenen van ontevredenheid der troepen uiteen te zetten, met een vuistslag. Duidelijk bewijs van persoonlijke kracht maakte een zoo geweldigen indruk op dit oorspronkelijk volk, dat het oproer van stonde af aan een einde nam, 12,000 soldaten naar Siberie vertrekken moesten. Van de beschuldiging, dat hij den graaf Diebitsch en den grootvorst Konstantijn vergiftigd zou hebben, wordt de graaf door den schrijver vrijgesproken. — Karel Albert graaf van Nesselrode werd, in het jaar 1770, aan boord van een Engelsch schip geboren, toen het op het punt stond om de haven van Lissabon binnen te loopen. Zijne ouders waren Duitschers in Russische dienst, en daar zich geen Protestantisch geestelijke op het schip bevond, werd hij naar den ritus der Anglikaansche kerk gedoopt. Engeland kan hem dus onder zijne burgers tellen. Paus Gregorius XVI zeide eens, toen hij een bezoek van den graaf te Rome verwachtte: „Ik moet een oog op den heer Nesselrode houden; want hij vereenigt vier of vijf nationaliteiten in zijn persoon.” De verwanten van den Russischen minister van Staat zijn Westfaalsche graven en graven van het Deutsche rijk. Dit is de reden, waarom hij zelf steeds geweigerd heeft Russische titels te aanvaarden. Hij was oorspronkelijk voor de zeedienst bestemd, maar ten gevolge eener opmerking van keizer Paul, die zeide, dat in zijn hoofd de fijne toestel zat voor een diplomaat, wijdde hij zich aan de diplomatieke carrière. De schrijver verhaalt van hem, dat hij nooit Russisch geleerd heeft, en over 'talgemeen niet van de Russen houdt, terwijl hij steeds voor de belangen van Duitschland partij trok (1). Op het Weener congres zou hij Pruisen niet minder goede diensten bewezen hebben, dan Hardenberg, en evenzeer was hij Oostenrijk in 1849 behulpzaam,

door den keizer tot de gewapende bezetting van Hongarije te doen besluiten. Zijne Anglicaansche geloofsbelijdenis en zijn haat tegen het liberalisme hebben hem tot vijand van den Griekschen opstand gemaakt, en zelfs wil men, dat hij de laatste dagen van den keizer Alexander vergald heeft, door hem de Grieksche revolutie als „den stookhaard van het liberalisme” voor te stellen. In diplomatieke talenten, meent de schrijver, dat Metternich en Bozzo di Borgo onbetwistbaar den graaf van Nesselrode overtroffen.

Terwijl het Engelsche gouvernement er toe overgaat om vreemde troepen in soldij te nemen, herinnert men, dat deze maatregel het eerst door Willem III. is ingevoerd. Gedurende de omwenteling bracht hij een corps Hollandsche hulptroepen in Engeland. In 1745 werden Hollandsche troepen aangenomen om Engeland tegen de invasie van de Clans der Bergschotten onder Karel Eduard te verdedigen. In 1755 werden subsidien betaald aan Rusland en den Keurvorst van Hessen. In 1756 werd het koninkrijk met invasie bedreigd en Fox verkreeg van het Parlement de vergunning om 12 bataillons Hanoveraansche en Hessische troepen in het land te brengen. Pitt, die den maatregel bestreed, was verplicht er zelf toe over te gaan gedurende den oorlog met Amerika. In 1794 had Engeland 5000 vreemde troepen in soldij; in 1804 10,000; in 1806 16,000. Maar te dien tijde, toen de bevolking weinig meer dan de helft van het tegenwoordige getal bedroeg, had Groot-Brittannië eene aanzienlijke armee onder de wapenen. Nu, nu naar de uitkomst der laatste telling, het vereenigd koninkrijk eene mannelijke bevolking van 4 mill. 801,000 van 15 tot 45 jaren telt, waarvan een tiende gedeelte alleen een contingent van 480,100 man zoude uitmaken, heeft Engeland nauwelijks 60,000 man te voegen bij de 53,000, die naar de Krim zijn gezonden.

Het is geen ongewoon verschijnsel dat de oppositie, sommigen harer leden met eereitels overlaadt. De aan de oppositie verkochte *Indiër*, munt daarin boven anderen uit. In een zijner laatste nummers wordt van den heer van den Hoëvell gezegd, dat hij niets meer, maar ook niet minder is dan de Nederlandsche Wilbeforce. Welk eene vreemde gewaarwording moet die heer niet ondervonden hebben, toen deze regelen hem onder de oogen kwamen! Wij stellen hem ons voor, hoe hij het vochtig oog ten hemel zal gericht hebben, dankbaar dat hij, de natuurlijk in zijne eigene oogen weinig beduidende, waardig is gekeurd geworden om vergeleken, wat zeggen wij, gelijk gesteld te worden met den grooten edelen, van alle eigenbelang vrije Wilbeforce. Met welk een nieuwen en brandenden ijver zal hij zich ten strijde gorden, voor de waarheid. Hoe onbegrijpelijk, hoe dom dat slechts zoo weinige die waarheid zoo helder inzien, als de heer van den Hoëvell.

Wat ons betreft, wij zouden hem eerder bij Don Quichote, dan bij Wilbeforce vergeleken hebben. Er bestaat te veel overeenkomst tusschen dien ridder *de la triste figura*, dan dat de scherpzigtige redactie van de *Indiër*, al is het de heer van den Hoëvell zelf, die overeenkomst niet zoude opgemerkt hebben. Beiden toch strijden voor eene denkbeeldige zaak. Beiden gaat het, als den geenen die zich niet bepaald bij hetgeen de regels van het boek vermelden, maar zelfs tusschen de regels lezen wil, waar niets staat, en toen een roman lezen.

Grootte van den Hoëvell! de wereld hemoet zich zoo met u, dat het niet vreemd is, dat gij bij al die bliken op u, u soms klein gevoelt. En men moest ook al zeer ingenomen zijn met zich zelven (hetgeen altijd voor eenen slechten smaak bewijst), dat men zulk eene vergelijking vernam, zonder te blozen, zonder een gevoel van vernedering!

Neen! wij begrijpen het zeer goed, dat gij bij het lezen van den *Indiër*, in de eenvoud uw's harten, u hebt nedergebogen, en de eere van menschen niet hebt willen aannemen, dat gij uitgeroepen zult hebben: ik kan nooit worden wat Wilbeforce was. Hij stond te hoog boven mij, als mensch en als christen, om hem ooit te kunnen bereiken!

Zie, wanneer gij zoo gedacht hebt, dan hebt gij waar gedacht!

ADVERTENTIËN.

Tegen Februarij of eerder, een **Bergplaats** met 2 **ZOLDERS**, binnen **Zutphen**. Te bevragen met *franco* brieven onder letter X. bij den Boekhandelaar W. C. WANS-LEVEN aldaar.

Voor een **Jongeling** van omstreeks 16 jaren, is gelegenheid tot plaatsing in eene **KRUIDENIERS-AFFAIRE** te dezer stede.

Adres *franco* brieven onder letter A. S. aan den uitgever dezes.

Men vraagt tegen 1° Mei a. s., voor een klein fatsoenlijk gezin zonder kinderen, een beknopt net **HUISJE** met Tuintje of Plaatsje, een dito vrij **BOVENHUIS** of een gedeelte van een **BENEDENHUIS**: bij fatsoenlijke stille lieden, huurprijs p. m. f 110,— Adres bij den uitgever dezes, onder letter H. K. brieven *franco*.

De ondergeteekende heeft de eer te berigten, dat zij de affaire in **KRUIDENIERSWAREN**, enz., door wijlen haren Echtgenoot uitgeoefend, blijft voortzetten en zich minzaam aanbevelen.

ZUTPHEN, Waterstraat. Wed. B. E. H. van Beek.

Van af Dingsdag 2. Januarij 1855, zal eene Commissie uit het Bestuur der **Spaarkas** te **Zutphen**, telken Dingsdag 's morgens van 10 tot 1 uur vaceren, tot het uitgeven van turf voor de kaartjes van de **Zutphensche Afdeeling** van het Genootschap tot **Afschaffing van Sterken drank**.

ZUTPHEN, De Secretaris van het Bestuur der Spaarkas te Zutphen,

Jb. Dam.

OPENBARE ZANGOEFENING.

Donderdag 11 en Vrijdag 12 Januarij 1855, op de gewone Concertzaal.

Het Programma zal later bekend gemaakt worden.
J. A. Vrugtman.

GYMNASTIE-SCHOOL.

Ouders of voogden, die verlangen hunne kinderen of pupillen aan de lessen der *Gymnastie-school* alhier met het eerstvolgende kwartaal te doen deelnemen, hebben zich daarvoor aan te melden vóór den aanvang van het kwartaal, bij den Heer Commissaris-Thesaurier von HOFF.

Bij vonnis der Arrondissements Regtbank te **Zutphen**, van den 28. December 1854, is de Heer **PETRUS JOHANNES AMESHOFF**, wonende te *Hengelo*, ten verzoeken van zijn broeder den Heer **A. WALKART AMESHOFF**, wonende te *Amsterdam*, ter zake van onnoozelheid gesteld onder Curatele.

Hetgeen certificeert,
J. Thooft.
Procureur.

ZALF EN PILLEN VAN HOLLOWAY.

De zalf en pillen van Holloway, zijn een uitmuntend middel voor *Scorbutieke huidziekte*. Uittreksel uit eenen brief van den heer Abitcheimist te Leamington gedagteekend 25 Nov. 1852, aan den professor Holloway. „Mijn heer! Een man genaamd Jan Margoshis, te Leamington woonachtig in de regentstraat No. 19, had sedert acht jaar scorbutieke huiduitslag aan de lippen, en ten laatste verspreide zich deze over het geheele beuendeste gedeelte van het aangezicht, hij beproefde alle soorten van geneesmiddelen doch alles te vergeefs; eindelijk werden hem deze pillen aanbevolen; deze bragten reeds de drie eerste dagen, eenige verbetering in zijn toestand voort, en korten tijd daarna was hij geheel hersteld.

Door het vermeerdert debiet zijn de prijzen nu, als volgt:
DOOSJES PILLEN a f 0.80 f 1.35 f 3.00 f 6.75 f 13.50 f 20.50.
POTJES ZALF a f 0.80 f 1.35 f 3.00 f 7.05 f 13.85 f 20.95.
Zijn op *franco* aanvraag a contant te bekomen bij Y. D. ULDERINK, Verkoopshuis te *Zutphen*, bij F. ROEIN te *Arnhem* en bij J. STRAATMAN, Hoofd Dépôtouder te 's Bosch alsmede te *Londen*, Strand 244. Holloway's-Etablissement.

Bij den uitgever dezes is uitgegeven en verkrijgbaar gesteld:

ZUTPHENSCHES SCHRIJF-ALMANAK

voor 1855,

EN

A L M A N A K

Tot Nut van 't Algemeen,
VOOR DE PROVINCIE GELDERLAND.
voor 1855.

Prijs 30 Cents.

225te STAATSLOTERIJ.

Tweede Klasse. Prijzen van f 1000 en daarboven. 1e en 2e trekking.
N°. 16735 f 20,000; N°. 975 f 5000; N°. 11652 f 2500.
N°. 76 en 5159 ieder f 1250; N°. 4123, 13462, 11445, 16300, 15299, 15014 en 18075 ieder f 1000.

BURGERLIJKE STAND te Zutphen.

GEBORD: Geene.
BEVALLEN: 22 Dec., J. J. Wissink, geb. Hammelman, Z. D. Hagens, geb. Lavoer, Z. — M. de Wild, geb. Dros, D. 23 dito, J. Voordeman, Z. — A. Lenderink, geb. van Voort, Z. — 24 dito, R. van Doorninck, geb. Schellinga Spreng, Z. — M. Burgers, geb. Jansen, Z. — 25 dito, C. Bos, geb. Goudsmit, Z. — 26 dito, H. Uiterwijk, geb. Brands, Z. — J. Jebbink, geb. Meijer, D. — W. Koelink, geb. Groothedde, Z. OVERLEDEN: 23 Dec., D. Hendriks, 2 j. — 26 dito, J. Hendriks, 30 j. — A. Dornalen, 69 j. — 27 dito, J. F. Hendriks, 52 j.
GRAANMARKT te **Zutphen**, den 28 December 1854.
Tarwe f 12,40 à 14,50. Rogge f 8,70 à 9,30. — Boekweit f 7,00 à 7,75. Garst f 0,00. Haver f 0,00. Gele Erwt f 0,00. Grauwe Erwt f 0,00.
Boter f 16,50 à 17,00.
Aardappelen f 2,60.

GRAANMARKT te **Arnhem**, den 29 December 1854.
Tarwe f 13,25 à 15,50. Rogge f 9,20 à 10,00. Boekweit f 7,60 à 8,25. Garst f 6,25 à 6,80. Vriesche Haver f 0,00. Voerhaver f 3,50 à 4,25. Paardeboonen f 8,50 à 8,80. Graan Erwt f 9,00 à 10,25. Groene Erwt f 10,50 à 11,00. Gele Erwt f 9,70 à 10,00. Wikkelen f 7,00 à 8,00.
Aardappelen f 2,60 à f 3,10.
Boter 78 à 84 centen het Ned. Pond.

GRAANMARKT te **Deventer**, den 29 December 1854.
Tarwe f 13,00 à 14,00. Rogge f 8,60 à 9,30. Boekweit f 7,00 à 7,75. Garst f 5,50 à f 6,50. Haver f 4,80 à f 5,00. Boter, eerste soort f 17,50 à f 18,50. Tweede soort, f 15,50 à f 17,50. Derde soort, f 15,50 à f 00,00.

WATERHOOGTE te **Zutphen** 's morgens te 8 uur.
23 Dec. 4 el 63 duim. 27 Dec. 4 el 82 duim.
24 " 4 " 57 " 28 " 4 " 97 "
25 " 4 " 52 " 29 " 5 " 5 "
26 " 4 " 62 "

WATERHOOGTE te **Keulen**.
22 Dec. 16 voet 10 duim. 25 Dec. 20 voet 10 duim.
23 " 16 " 2 " 26 " 21 " 5 "
24 " 20 " 2 " " " " "

Gedrukt bij W. J. THIEME, te **Zutphen**.